

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2015 m. liepos 30 d. Nr. FA-P-40-5-15-1

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>TURINYS</u>	<u>2</u>
<u>SANTRAUKA</u>	<u>3</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>5</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>6</u>
<u>AUDITO REZULTATAI</u>	<u>8</u>
<u>1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų</u>	<u>8</u>
<u>2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>8</u>
2.1. Valstybės politikos tikslai ir jų įgyvendinimas teismo ekspertizės srityje	8
2.1.1. Valstybinės teismo medicinos tarnybos atliekamos ekspertizės (tyrimai) ir teikiamos paslaugos	9
2.2. Valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas asmens teisių ir laisvių apsaugos srityje	11
2.3. Baudžiamosios ir bausmių vykdymo politikos tikslai ir jų įgyvendinimas	13
2.3.1. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimas laisvės atėmimo bausmę atliekantiems asmenims	13
2.3.2. Laisvės atėmimo vietų įstaigų modernizavimas	15
2.3.2.1. Investicijų projekto „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“ vykdymas	16
2.3.2.2. Investicijų projekto „Radijo ryšio blokavimo sistemos diegimas įkalinimo įstaigose“ vykdymas	17
2.3.3. Tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuoma	18
2.3.4. Mokėjimas už darbą darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	18
<u>PRIEDAI</u>	<u>21</u>

SANTRAUKA

Atlikdami auditą Teisingumo ministerijoje siekėme prisidėti prie teisingo finansinių ataskaitų rinkinių sudarymo, racialesnio lėšų naudojimo, efektyvesnio turto valdymo ir vidaus kontrolės stiprinimo.

Dėl Teisingumo ministerijos 2014 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių reikšmingų pastabų neturėjome. Siekdami skatinti teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį ministerijos veiklai bei atkreipti ministerijos dėmesį į tobulintinas sritis, ataskaitoje pateikėme pastebėjimus dėl valstybės lėšų naudojimo vykdant jai pavestas funkcijas:

- Organizuodama teismo medicinos ekspertizių atlikimą, Valstybinė teismo medicinos tarnyba už 138,7 tūkst. Lt įsigijo paslaugų, kurias turėjo teikti pati įstaiga, teikė paslaugas, nenurodytas teismo ekspertizės reglamentuojančiuose teisės aktuose ir nebūdingas ekspertizės įstaigoms, į teismo medicinos eksperto pareigas priėmė asmenis, neatitinkančius teismo ekspertams keliamų reikalavimų, atlikdama ekspertizės naudojosi pastatu, kurio naudojimas nebuvo teisiškai neįformintas.
- Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos valdymo institucijos, neužtikrino visapusiško valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo asmenims, ginantiems pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus, nes nebuvo sudarytos sąlygos ginčus spręsti pasinaudojant taikinamojo tarpininkavimo paslauga.
- Įgyvendindami baudžiamąją ir bausmių vykdymo politiką, Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos neužtikrino, kad:
 - laisvės atėmimo vietų įstaigose sveikatos priežiūros specialistų etatų skaičius atitiktų teisės aktuose nustatytus normatyvus (dėl to sveikatos priežiūros paslaugoms teikti panaudota 291,2 tūkst. Lt daugiau valstybės biudžeto asignavimų, negu priklausė) ir kad būtų atliekamas teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimas;
 - modernizuojant laisvės atėmimo vietų infrastruktūrą, valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami taupiai ir laikantis teisės aktų, nes atsisakyta sutartyje numatytų 310,1 tūkst. Lt vertės darbų, už kuriuos jau buvo sumokėta ir kurių dalis (129,3 tūkst. Lt vertės) jau buvo atlikta, įsigyta 39 tūkst. Lt vertės darbų neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų, iš investicijoms skirtų asignavimų įsigyta trumpalaikio turto už 45 tūkst. Lt;
 - diegiant radijo ryšio blokavimo sistemą, pirkimo sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu nebūtų keičiamos, nes sutarčiai vykdyti tiekėjas pasitelkė subteikėją. Subjektas, kuris atliko dalį darbų, turėjo būti pripažintas subteikėju ar partneriu ir paviešintas teikiant pasiūlymą;
 - būtų teikiamos teisės aktuose nustatytos socialinės garantijos, nes pareigūnams buvo skirti tarnybiniai butai, nors teisės aktuose nenumatyta galimybės juos skirti;
 - vyriausiesiems buhalteriams, dirbantiems pagal darbo sutartis, būtų nustatyti teisingi tarnybinio atlyginimo koeficientai. Kalėjimų departamentui pavaldžios probacijos tarnybos jiems nustatė didesnius tarnybinio atlyginimo koeficientus, todėl apskaičiavo ir išmokėjo 22,5 tūkst. Lt didesnę darbo užmokestį (įskaitant mokesčius) ir apskaičiavo 7 tūkst. Lt daugiau socialinio draudimo įmokų.

Įvertinę šiuos ir kitus audito ataskaitoje nurodytus dalykus, pateikėme rekomendacijas:

Teisingumo ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms:

- Siekiant, kad Valstybinė teismo medicinos tarnyba atliktų visus su ekspertizėmis (tyrimais) susijusius veiksmus, inicijuoti tanatopraktikų – asistentų paslaugų sutarčių nutraukimą.
- Siekiant, kad būtų teikiamos kokybiškos teismo ekspertizių (tyrimų) paslaugos, imtis priemonių, kad į teismo medicinos eksperto pareigas priimti asmenys atitiktų teismo ekspertams keliamus reikalavimus.
- Atsisakyti paslaugų, nebūdingų Valstybinės teismo medicinos tarnybos veiklai.
- Siekiant išvengti situacijos, kai valstybei svarbioje asmens teisių apsaugos srityje neužtikrinamas teisės aktuose nustatytų valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paslaugų teikimas, priimti teisės aktus, reglamentuojančius taikinamojo tarpininkavimo organizavimą ir administravimą, kurie užtikrintų, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba būtų teikiama, remiantis taikaus ginčų sprendimo prioriteto principu.
- Inicijuoti, kad būtų nustatytas visų Lietuvoje veikiančių laisvės atėmimo vietų įstaigų rūšių galimas sveikatos priežiūros tarnybų etatų skaičiaus normatyvas.

Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms:

- Laisvės atėmimo vietų įstaigose organizuojant sveikatos priežiūros paslaugų teikimą imtis priemonių, kad laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių specialistų skaičius nebūtų didesnis už teisės aktuose nustatytus normatyvus ir kad būtų atliekamos sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimo procedūros, nustatytos sveikatos priežiūros tarnybų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
- Kontroliuoti laisvės atėmimo vietų įstaigoms modernizuoti skiriamų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą ir užtikrinti, kad:
 - darbai ir paslaugos būtų įsigijami pagal Viešųjų pirkimų įstatymą;
 - iš investicijų projektams skirtų asignavimų nebūtų įsigijamas trumpalaikis turtas;
 - pastatų ir statinių kapitalinio remonto (rekonstrukcijos) darbai būtų įsigijami ir atliekami tik pagal techninius projektus atitinkančius pastatų įrengimui keliamus reikalavimus;
 - investicijų projektams skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami taupiai ir racionaliai.
- Imtis priemonių, kad radijo ryšio blokavimo įrangos diegimo darbai Alytaus pataisos namuose būtų atliekami pagal sutartyje ir pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas, ir užtikrinti, kad kitose įstaigose atliekant mobiliojo radijo ryšio diegimo darbus nebūtų pasitelkiami sutartyse ir pirkimo dokumentuose neįvardyti subtiekiejai.
- Siekiant, kad pareigūnams būtų suteikiamos tik teisės aktuose nustatytos socialinės garantijos, spręsti klausimą dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų (tarnybinių butų).
- Užtikrinti, kad Kalėjų departamentui pavaldžiose įstaigose darbo užmokestis pagal darbo sutartis dirbantiems darbuotojams būtų nustatomas pagal viešąjį administravimą vykdančioms įstaigoms taikomus koeficientus, ir imtis priemonių, kad permokėta darbo užmokesčio suma būtų grąžinta į valstybės biudžetą.

ĮŽANGA

Audito tikslas – įvertinti 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Tai Lietuvos Respublikos valstybės įstaiga, kuri formuoja valstybės politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, o įstatymų nustatytais atvejais ją įgyvendina teisingumo ministrui pavestose valdymo srityse. Teisingumo ministerijos adresas: Gedimino pr. 30/1, 01104 Vilnius; identifikavimo kodas 188604955.

Audituojamu laikotarpiu Teisingumo ministerijai vadovavo ministras Juozas Bernatoniš, vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Finansų skyriaus vedėja Genė Švogžlienė.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės aplinkos tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Teisingumo ministerijos 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Jį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal ministerijos, 13-os jai pavaldžių biudžetinių įstaigų ir 2 asignavimų valdytojų finansines ataskaitas.

Finansinės būklės ataskaitoje 2014 metų pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis iš viso buvo 371 750,39 tūkst. Lt, pabaigoje – 385 384,22 tūkst. Lt.

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2014 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2014 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos pagal ministerijos ir 13-os jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitas.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2014 metais vykdė 4 programas:

- Teisės sistema (kodas 01 04);
- Paslaugos gyventojams ir verslui (kodas 02 01);
- Paslaugos gerinti ginčų nagrinėjimą (kodas 02 07);
- Bausmių sistema (kodas 03 01).

Šioms programoms įgyvendinti panaudota 306 079,1 tūkst. Lt asignavimų: 298 418,6 tūkst. Lt išlaidoms apmokėti (iš jų – 145 776,9 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 7 660,5 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audituojamame subjekte vertiname 2014 metų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms sritims, vertiname:

- asignavimų panaudojimą asmens teisių ir laisvių apsaugos srityje vykdant šias veiklas:
 - skiriant finansinę paramą vartotojų asociacijoms projektams, susijusiems su vartotojų švietimu ir vartotojų teisių apsauga, įgyvendinti;
 - įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategiją¹;
 - organizuojant valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą asmenims, dėl socialinės padėties neįgalintiems realizuoti savo teisių į teisminę gynybą;
- asignavimų panaudojimą civilinių teisinių santykių reglamentavimo ir baudžiamosios bei bausmių vykdymo politikos srityje vykdant šias veiklas:
 - teikiant teismo ekspertizės paslaugas;
 - kompensuojant smurtiniais nusikaltimais padaryta žalą ir žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų;
 - organizuojant laisvės atėmimo vietų įstaigose bausmę atliekančių asmenų maitinimą, sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, bendrąjį ir profesinį mokymą;
 - organizuojant probuojamųjų asmenų priežiūrą;
- visuomenės teisinio švietimo srityje vykdomas veiklas ir joms įgyvendinti panaudojamus valstybės biudžeto asignavimus.

Audito metu taip pat vertiname:

- kaip laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų, ar racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai;
- kaip laikomasi teisės aktų vykdant investicijų projektus;
- turto įsigijimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, nuomos, inventorizacijos atlikimo teisėtumą;
- ar darbo užmokesčio nustatymas ir socialinių išmokų skyrimas atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus.

Audito ataskaitoje pastebėjimai teikiami dėl teismo ekspertizių įstaigų veiklos organizavimo, teisinės pagalbos teikimo asmenims, dėl socialinės padėties neįgalintiems realizuoti savo teisių į teisminę gynybą, sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo laisvės atėmimo vietų įstaigose, investicijų projektų įgyvendinimo, darbo užmokesčio nustatymo ir socialinių garantijų suteikimo.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 1 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme juos lėmusias priežastis, įvertiname galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-06-26 nutarimas 604 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“.

AUDITO REZULTATAI

1. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ DUOMENŲ

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme² nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS). Remiantis jais Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus – uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas ataskaitoje nurodytu ataskaitiniu laikotarpiu.

Nukrypti nuo standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Įvertinę ministerijos 2014 metų finansinių ataskaitų teisingumą, nenustatėme reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitų teisingumui. Pastebėjimai, neturintys įtakos nepriklausomai nuomonei dėl finansinių ataskaitų duomenų, Teisingumo ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms pateikti raštuose (žr. 2 priedą).

Audito metu nenustatėme reikšmingų ministerijos 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų iškraipymų.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL VALSTYBĖS TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2.1. Valstybės politikos tikslai ir jų įgyvendinimas teismo ekspertizės srityje

Teisingumo ministerija 2014 metais formavo valstybės politiką teismo ekspertizės srityje ir koordinavo dviejų teismo ekspertizių įstaigų prie ministerijos – Lietuvos teismo ekspertizės centro ir Valstybinės teismo medicinos tarnybos (nuo 2015 metų ši įstaiga tapo Sveikatos

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 24 str. 1 d.

apsaugos ministerijos valdymo srities įstaiga) – veiklą³. Pagrindiniai šios srities tikslai – suteikti galimybes asmenims tinkamai ginti savo teises ir gerinti ginčų nagrinėjimo procesus, nes tik kokybiškos, naujausiomis mokslo ir technikos žiniomis pagrįstos teismo ekspertizės ir tyrimai suteikia reikiamus įrodymus baudžiamajame, civiliniame ir administraciniame procesuose. Šių tikslų įgyvendinimas užtikrinamas Teisingumo ministerijai formuojant teisinį reguliavimą teismo ekspertizių srityje, vertinant ir analizuojant teismo ekspertizių veiklą bei galimybes ją tobulinti, koordinuojant ir atliekant jai pavaldžių teismo ekspertizių įstaigų institucinę priežiūrą, o ministerijai pavaldžiose teismo ekspertizių įstaigose – panaudojus geriausius mokslo pasiekimus atliekant teismo ekspertizes (tyrimus), gerinant atliekamų teismo ekspertizių (tyrimų) kokybę ir diegiant naujus tyrimų metodus bei technologijas. Teismo ekspertizių veiklai 2014 metais panaudota 22 170,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

2.1.1. Valstybinės teismo medicinos tarnybos atliekamos ekspertizės (tyrimai) ir teikiamos paslaugos

Įgyvendinant valstybės politiką teismo ekspertizių srityje, Valstybinei teismo medicinos tarnybai (toliau – tarnyba) pavesta funkcija – teikti kokybiškas teismo medicinos paslaugas, atliekant teismo medicinos ekspertizes ir tyrimus pagal teismų, prokuratūros ar ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų pavedimus, kitų fizinių ir juridinių asmenų prašymus⁴. Šiai funkcijai atlikti 2014 metais panaudota 14 066 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Tarnyboje atliekamos 55 rūšių ekspertizės (tyrimai). Jas atlieka teismo medicinos ekspertai, turintys teismo eksperto kvalifikaciją ir įrašyti į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą. Atlikti ekspertizes (tyrimus) ekspertams padeda kiti įstaigoje dirbantys specialistai: laborantai, sanitarai, autopsijų technologai, medicinos registratoriai ir kt. Tačiau atliekant dalį ekspertizių (tyrimų) taip pat dalyvauja privati įmonė, su kuria tarnyba yra sudariusi paslaugų sutartis.

Tarnyba pagal paslaugų sutartį įsigijo paslaugas, priskirtas tarnybos veiklai, kurias ji turėjo teikti pati.

Mirusių žmonių kūnų ekspertizėms (tyrimams) atlikti tarnyba pagal sutartį⁵ įsigijo tanatopraktikų – asistentų paslaugas ir 2014 metais už jas sumokėjo 138,7 tūkst. Lt. Pagal sutartį įsigytos paslaugos apima veiksmus, atliekamus autopsinio tyrimo (ekspertizės) metu. Šių paslaugų teikimas priskirtinas tarnybos veiklai⁶, kurią turi atlikti tarnybos darbuotojai vykdydami pareigybų aprašymuose jiems priskirtas funkcijas (žr. 3 priedą).

Siekdami, kad tarnyba atliktų visus su ekspertizėmis (tyrimais) susijusius veiksmus, rekomenduojame inicijuoti tanatopraktikų – asistentų paslaugų sutarčių nutraukimą.

Tarnyba teikė jos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenumatytą paslaugą.

Teismo ekspertizes reglamentuojantis įstatymas⁷ nustato, kad teismo ekspertizės įstaiga yra

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-09 nutarimu Nr. 851 patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatai, 8.1 ir 8.12 p.

⁴ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009-12-29 įsakymu Nr. 1R-415 patvirtinti Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatai, 9.1.1. p. ir 9.1.2 p.

⁵ 2011-11-15 sutartis Nr. KT-83; 2014-12-01 sutartis Nr. KT-102.

⁶ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009-12-29 įsakymu Nr. 1R-415 patvirtinti Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatai.

⁷ Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymas, 2002-10-29 Nr. IX-1161, 3 str. 5 p.

valstybės įstaiga, kurios pagrindinė veikla – teismo ekspertizių atlikimas. Šiame įstatyme⁸ ekspertizių įstaigoms taip pat pavesta atlikti savo srities mokslinius tyrimus, rengti ir aprobuoti ekspertinio tyrimo metodikas, rengti savo srities teismo ekspertus, teikti metodinę pagalbą teismams, prokuratūrai ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms. Vertindami tarnyboje atliekamas ekspertizes (tyrimus) ir kitas įstaigos teikiamas paslaugas nustatėme, kad struktūriniai padaliniai, vadovaudamiesi tarnybos direktoriaus įsakymu⁹, teikė mokamą žmogaus palaikų aprangimo ir įdėjimo į karstą paslaugą ir 2014 metais už ją gavo 127,4 tūkst. Lt pajamų. Žmogaus palaikų aprangimo ir įdėjimo į karstą paslauga nėra susijusi su ekspertizių (tyrimų) atlikimu, taigi tarnyba teikė įstaigos veiklą ar teismo ekspertizių atlikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenumatytą paslaugą. Pažymime, kad biudžetinės įstaigos gali gauti pajamų tik už funkcijų, nurodytų jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, vykdymą¹⁰.

Be to, šiai paslaugai teikti tarnybos Vilniaus skyrius pagal tanatopraktikų – asistentų paslaugų sutartis¹¹ pasitelkė kitą įmonę teikti teisės aktuose nenumatytas paslaugas (komercines), nesuderinamas su įstaigos funkcijomis.

Lietuvos pažangos strategijoje¹² nurodyta, kad atviras ir įgaliojimus suteikiantis valdymas suprantamas taip, kad valdžios institucijos yra atviros ir atskaitingos visuomenei, o viešasis sektorius teikia tik tas paslaugas, kurių negali teikti nevyriausybinės organizacijos, bendruomeninės organizacijos ir verslo įmonės.

Atsižvelgdami į Lietuvos pažangos strategijos nuostatas ir įvertinę, kad šią paslaugą gali teikti privatus sektorius, siūlome neteikti žmogaus palaikų aprangimo ir įdėjimo į karstą paslaugos.

Tarnyboje dirbo teismo medicinos ekspertai, neatitinkantys jų pareigoms keliamų reikalavimų, būtinų priskirtoms funkcijoms vykdyti.

Tarnybos direktoriaus įsakymu¹³ patvirtintame teismo medicinos eksperto pareigybės aprašyme nustatyta, kad asmuo, siekiantis tapti teismo medicinos ekspertu, privalo atitikti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo ir įstaigos veikloje taikomų norminių teisės aktų reikalavimus. Teismo ekspertizės įstatyme¹⁴ nurodyta, kad teismo ekspertas – tai asmuo, turintis teismo eksperto kvalifikaciją ir įrašytas į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą. Šiame įstatyme¹⁵ taip pat nustatyti reikalavimai asmenims, siekiantiems tapti teismo ekspertais. Audito metu nustatyta, kad į teismo medicinos eksperto pareigas buvo priimta 15 asmenų, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo išduotas teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimas ir kurie neįrašyti į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą. Taigi į pareigas buvo priimti asmenys, neatitinkantys teismo medicinos ekspertams keliamų reikalavimų ir negalintys atlikti teismo ekspertizių.

Siekiant, kad būtų teikiamos kokybiškos teismo ekspertizių (tyrimų) paslaugos, būtina imtis

⁸ Ten pat, 20 str. 1 d.

⁹ Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2011-07-20 įsakymas Nr. 201 „Dėl Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2011-05-31 įsakymo Nr. 153 „Dėl VTMT atliekamų tyrimų (ekspertizių) kainų patvirtinimo“ papildymo“.

¹⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 2 str. 7 p.

¹¹ 2011-11-15 sutartis Nr. KT-83; 2014-12-01 sutartis Nr. KT-102.

¹² Lietuvos Respublikos Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. XI-2015 patvirtinta Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“.

¹³ Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2010-07-29 įsakymu Nr. 163 patvirtintas teismo medicinos eksperto pareigybės aprašymas, 5.2 p.

¹⁴ Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymas, 2002-10-29 Nr. IX-1161, 3 str. 4 p.

¹⁵ Ten pat, 5 str.

priemonių, kad į teismo medicinos eksperto pareigas priimti asmenys atitiktų teismo ekspertams keliamus reikalavimus.

Tarnyba, atlikdama teismo ekspertizes, naudojasi administraciniu pastatu, nors naudojimasis juo teisiškai neįformintas.

Tarnybai pagal 2009-08-14 valstybės turto panaudos sutartį penkeriems metams buvo perduotas pastatas, esantis Vilniuje, Didlaukio g. 86E, kurį patikėjimo teise valdo ir kuriuo disponuoja Mykolo Romerio universitetas. 2014 metais, pasibaigus valstybės turto panaudos sutarties galiojimui, tarnyba kreipėsi į Mykolo Romerio universitetą dėl valstybės turto panaudos sutarties pratęsimo arba naujos panaudos sutarties sudarymo, tačiau nauja panaudos sutartis iki 2014-12-31 nesudaryta. 2014 metų rugpjūčio–gruodžio mėnesiais tarnyba naudojos šiuo pastatu, nors naudojimasis juo nebuvo teisiškai įformintas teisės aktų nustatyta tvarka. Teisiškai neįforminus naudojimosi pastatu, galimi teisiniai ginčai, kurie sutrikdytų įstaigos veiklą ir tinkamą jai priskirtų funkcijų vykdymą.

Įgyvendindama valstybės politiką teismo ekspertizių srityje ir atlikdama teismo ekspertizes (tyrimus), Valstybinė teismo medicinos tarnyba nesilaikė teisės aktų, reglamentuojančių įstaigos veiklą, nes už 138,7 tūkst. Lt įsigijo paslaugų, susijusių su ekspertizių (tyrimų) atlikimu, kurias turėjo teikti pati, teikė teisės aktuose nenurodytas paslaugas ir joms teikti naudojos kitos įmonės paslaugomis, į teismo medicinos eksperto pareigas priėmė asmenis, neatitinkančius teismo ekspertams keliamų reikalavimų, veiklą vykdė pastate, kurio naudojimas nebuvo teisiškai įformintas.

2.2. Valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas asmens teisių ir laisvių apsaugos srityje

Viena Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁶ teisingumo ministrui priskirtų valdymo sričių yra asmens teisių ir laisvių apsauga, apimanti teisinės paslaugas, vartotojų teisių apsaugą, asmens duomenų ir pramoninės nuosavybės apsaugą. Šiai sričiai 2014 metais panaudota 34 697,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Asmens teisių apsauga užtikrinama, teikiant valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, kuri apima pirminę ir antrinę teisinę pagalbą bei taikinamąjį tarpininkavimą¹⁷. Teikiant valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paslaugas 2014 metais panaudota 20 314,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Teisingumo ministerija ir jai pavaldžios Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – tarnybos) yra valstybės garantuojamos teisinės pagalbos valdymo institucijos, užtikrinančios valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą asmenims, kad jie galėtų tinkamai ginti pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus. Teisingumo ministerija kontroliuoja, kaip įgyvendinami šią sritį reglamentuojantys teisės aktai¹⁸.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-03-24 nutarimas Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“, 1.10.2 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas, 2000-03-28 Nr. VIII-1591, 2 str. 11 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas, 2000-03-28 Nr. VIII-1591, 7 str. 2 p.

Ankstesnių auditų metu įvertinę tarnybų veiksmus organizuojant ir administruojant antrinės teisinės pagalbos teikimą, Teisingumo ministerijai teikėme rekomendaciją spręsti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybų veiklos optimizavimo klausimą, siekiant atsisakyti būtinybės pirkti paslaugas iš trečiųjų asmenų, o tarnyboms siūlėme imtis priemonių, kurios užtikrintų, kad antrinės teisinės pagalbos paslaugas teiktų tik tarnybų darbuotojai. Pažymėtina, kad numatyta tarnybas reorganizuoti sujungiant jas į vieną įstaigą, todėl nuolat stebime, kaip įgyvendinamos šios rekomendacijos, ir realų poveikį galėsime įvertinti įvykus tarnybų reorganizacijai.

Toliau vertindami, kaip organizuojamas valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas, šio audito metu nagrinėjome, kaip įgyvendinamas taikinamasis tarpininkavimas.

Teisingumo ministerija neužtikrino, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba būtų teikiama taikinamojo tarpininkavimo būdu.

Taikinamasis tarpininkavimas – tai ginčų sprendimo procedūra, kurios metu vienas ar keli taikinimo tarpininkai padeda ginčo šalims taikiai spręsti ginčą. Ši paslauga pagal įstatymą turėjo būti pradėta teikti 2014-07-01. Taikinamasis tarpininkavimas turi būti organizuojamas teisingumo ministro nustatyta tvarka¹⁹, kurioje būtų apibrėžta taikinamojo tarpininkavimo paslaugų teikėjų atrankos nuostatai, taikinamojo tarpininko parinkimo, trukmės ir vykdymo tvarka, sutikimo spręsti ginčą taikinamojo tarpininkavimo būdu forma, taikinamojo tarpininkavimo sąrašų tvarkymo nuostatai. Teisingumo ministrui nepatvirtinus šių tvarkų, tarnybos nevykdė jų veiklos nuostatuose įtvirtintų funkcijų, susijusių su taikinamojo tarpininkavimo paslaugos teikimu.

Atkreipiame dėmesį, kad įstatyme²⁰ nustatyta, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba teikiama remiantis taikaus ginčų sprendimo prioriteto principu. Teisingumo ministerijai nepatvirtinus tvarkų, reglamentuojančių taikinamojo tarpininkavimo organizavimą ir administravimą, šis principas negalėjo būti iki galo įgyvendintas.

Pažymime, kad 2014-11-27 Lietuvos Respublikos Seime buvo registruotas įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo projektas, kuriuo siūlyta nukelti įstatymo nuostatų, susijusių su taikinamuoju tarpininkavimu, įsigaliojimą iki 2015-07-01, tačiau įstatymo pakeitimai nebuvo priimti.

Kad būtų išvengta situacijos, kai valstybei svarbioje asmens teisių apsaugos srityje neužtikrinamas teisės aktuose nustatytų valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paslaugų teikimas, Teisingumo ministerijai rekomenduojame priimti teisės aktus, reglamentuojančius taikinamojo tarpininkavimo organizavimą ir administravimą, kurie užtikrintų, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba būtų teikiama remiantis taikaus ginčų sprendimo prioriteto principu.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos valdymo institucijos, neužtikrino visapusiško valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo asmenims, ginantiems pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus, nes nesudarė sąlygų ginčus spręsti pasinaudojant taikinamojo tarpininkavimo paslauga. Teisingumo ministerija nepatvirtino taikinamojo tarpininkavimo organizavimą ir administravimą reglamentuojančių tvarkų, kurios

¹⁹ Ten pat, 25 str. 1 d.

²⁰ Ten pat, 3 str. 3 p.

užtikrintų Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nuostatų ir taikaus ginčų sprendimo prioriteto principo įgyvendinimą teikiant valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paslaugas.

2.3. Baudžiamosios ir bausmių vykdymo politikos tikslai ir jų įgyvendinimas

Viena Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²¹ teisingumo ministrui pavestų valdymo sričių yra baudžiamoji ir bausmių vykdymo politika. Jai įgyvendinti 2014 metais panaudota 212 963 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Pagrindiniai politikos tikslai – užtikrinti, kad bausmių sistema būtų taupi ir efektyvi, bausmės būtų vykdomos siekiant perauklėti nusikaltimą padariusį asmenį, bausmę atlikę asmenys geriau įsilietų į visuomenės gyvenimą. Šių tikslų įgyvendinimas užtikrinamas Teisingumo ministerijai formuojant teisinį bausmių vykdymo reguliavimą, koordinuojant Norvegijos finansinių mechanizmų paramos lėšomis finansuojamos programos „Pataisos, įskaitant bausmes be įkalinimo“ ir Laisvės atėmimo vietų modernizavimo programos įgyvendinimą, vykdant Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų institucinę priežiūrą.

Baudžiamąją ir bausmių vykdymo politiką, apimančią suimtųjų ir nuteistųjų apsaugą ir priežiūrą, maitinimo ir sveikatos paslaugų teikimą, materialinio aprūpinimo užtikrinimą, socialinę reabilitaciją, užimtumą naudinga ir tikslinga veikla ir kt., įgyvendina Teisingumo ministerijai pavaldus Kalėjimų departamentas ir 17 departamentui pavaldžių įstaigų, kurios vykdo suėmimo, arešto, laisvės atėmimo ir bausmių, nesusijusių su laisvės atėmimu, probacijos funkcijas.

2.3.1. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimas laisvės atėmimo bausmę atliekantiems asmenims

Asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę, turi būti užtikrintas sveikatos priežiūros paslaugų teikimas²²: užtikrinama įstaigoje laikomų suimtųjų ir nuteistųjų privaloma sveikatos medicininė kontrolė ir teikiama nustatytos apimtys sveikatos priežiūra. Teisingumo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru patvirtino aprašą²³. Juo nustatyta, kad, siekiant užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, laisvės atėmimo vietų įstaigose (pataisos namuose, tardymo izoliatoriuose, atvirojoje kolonijoje) steigiamos sveikatos priežiūros tarnybos, kuriose teikiamos pirminio ir antrinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugos. Pirminio ir antrinio lygio ambulatorinės ir antrinio lygio stacionarios sveikatos priežiūros paslaugos taip pat teikiamos Kalėjimų departamentui pavaldžioje Laisvės atėmimo vietų ligoninėje.

Kalėjimų departamentui pavaldžiose įstaigose sveikatos priežiūros specialistų skaičius didesnis už teisės aktuose nustatytus normatyvus.

Laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų struktūra tvirtinama vadovaujantis

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-03-24 nutarimas Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“, 1.10.6 p.

²² Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas, 2002-06-27 Nr. IX-994, 174 str.

²³ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009-03-09 įsakymas Nr. V-195/1R-76 „Dėl Laisvės atėmimo vietose veikiančių asmens sveikatos priežiūros tarnybų struktūros, etatų skaičiaus ir darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

teisingumo ministro ir sveikatos apsaugos ministro patvirtintais normatyvais²⁴. Juose nustatytas galimas sveikatos priežiūros specialistų skaičius, atsižvelgiant į laisvės atėmimo vietų įstaigų rūšis (pataisos namai, nepilnamečių pataisos namai, kalėjimai ir atvirosios kolonijos), įstaigose bausmę atliekančių asmenų skaičių bei teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų pobūdį. Audito metu nustatyta, kad sveikatos priežiūros tarnybų etatų skaičius neatitinka normatyvų.

Laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros tarnybose laisvi gydytojų (vidaus ligų, psichiatro, psichoterapeuto, radiologo ir kt.) ir jiems prilygintų specialistų etatai, todėl siekiant užtikrinti nepertraukiamą sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, sveikatos priežiūros tarnybose buvo patvirtinti normatyvuose nenumatyti sveikatos priežiūros specialistų etatai. Taip pat kai kuriose laisvės atėmimo vietų įstaigose buvo didesnis, nei nustatyta, slaugos ir kito sveikatos priežiūros personalo, kuris pagal normatyvus priklauso nuo įstaigose dirbančių gydytojų ir jiems prilygintų specialistų skaičiaus, skaičius (žr. 4 priedą). Taigi pagal audituojamu laikotarpiu galiojusius sveikatos priežiūros tarnybų struktūras didesniame, negu nustatyta normatyvuose, sveikatos priežiūros specialistų skaičiui išlaikyti panaudota 291,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Sveikatos priežiūros tarnybose nustačius didesnį sveikatos priežiūros specialistų skaičių nebuvo užtikrintas valstybės biudžeto lėšų naudojimas laikantis teisės akto, kaip nustato įstatymas²⁵.

Atkreipiamė dėmesį, kad normatyvuose nustatytas ne visų veikiančių laisvės atėmimo vietų įstaigų rūšių, tokių kaip pataisos namai-atviroji kolonija, tardymo izoliatorius-kalėjimas, tardymo izoliatorius-pataisos namai, galimas sveikatos priežiūros specialistų skaičius. Tam tikrų rūšių įstaigoms nenustačius sveikatos priežiūros specialistų skaičiaus, Kalėjų departamentas negali kontroliuoti pavaldžių įstaigų sveikatos priežiūros tarnybose dirbančių specialistų skaičiaus, kaip nustatyta teisės akte²⁶.

Laisvės atėmimo vietų įstaigų vadovai neužtikrino, kad būtų vertinama ir gerinama sveikatos priežiūros paslaugų kokybė.

Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose, nepriklausomai nuo jų nuosavybės ir teisinės formos, pavaldumo, teikiamų paslaugų rūšies, lygio ir apimtys, turi būti vertinama paslaugų kokybė. Sveikatos apsaugos ministro patvirtintame apraše²⁷ nurodyta, kad, siekdamas užtikrinti tinkamą asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės valdymą ir gerinimą, įstaigos vadovas turi nustatyti įstaigos sveikatos priežiūros paslaugų kokybės politiką bei jos įgyvendinimo priemones.

Visose laisvės atėmimo vietų įstaigose, teikiančiose sveikatos priežiūros paslaugas, patvirtintos sveikatos priežiūros kokybės kontrolės procedūros, viena jų – atlikti vidaus medicininius auditus. Kadangi laisvės atėmimo vietų įstaigose sveikatos priežiūros specialistų skaičius svyruoja nuo 5 iki 50, todėl vidaus medicininių auditų šiose įstaigose turėtų būti atlikti įstaigos vadovo įgaliotas

²⁴ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003-04-22 įsakymas Nr. 119/V-235 „Dėl Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų etatų tipinių normatyvų patvirtinimo“.

²⁵ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113, 9 str. 2 d. 2 p.

²⁶ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003-04-22 įsakymas Nr. 119/V-235 „Dėl Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų etatų tipinių normatyvų patvirtinimo“, 2 p.

²⁷ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008-04-29 įsakymu Nr. V-338 patvirtintas Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašas, 18 p.

asmuo²⁸. Audituojamu laikotarpiu sveikatos priežiūros tarnybose nebuvo atliekamas sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimas: nebuvo patvirtinti metiniai vidaus medicininio audito planai, nebuvo atliekami auditai, įstaigų vadovams neteiktos vidaus medicininio audito ataskaitos su išvadomis ir siūlymais. Dėl to nesiimta prevencinių veiksmų, susijusių su įstaigų sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimu, ir neužtikrinta, kad laisvės atėmimo vietų įstaigose sveikatos priežiūros paslaugos būtų teikiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Įvertinę laisvės atėmimo vietų įstaigose teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą, Teisingumo ministerijai rekomenduojame inicijuoti, kad būtų nustatytas visų Lietuvoje veikiančių laisvės atėmimo vietų įstaigų rūšių galimas sveikatos priežiūros tarnybų etatų skaičiaus normatyvas, o Kalėjimų departamentui siūlome užtikrinti, kad laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų etatų skaičius būtų nustatytas laikantis patvirtintų normatyvų. Taip pat rekomenduojame imtis priemonių, kurios užtikrintų, kad būtų atliekamos sveikatos priežiūros tarnybų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytos sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimo procedūros.

2.3.2. Laisvės atėmimo vietų įstaigų modernizavimas

Vienas bausmių vykdymo politikos tikslų – modernizuoti laisvės atėmimo vietų veiklą – nuo veiklos metodų, požiūrio į nuteistąjį keitimo iki šiuolaikinės infrastruktūros, atitinkančios tarptautinius reikalavimus, plėtos. Infrastruktūros pokyčiai sudarytų sąlygas bausmių vykdymo sistemą įgyvendinti taupiau, padidintų įstaigų saugumą, pagerintų darbuotojų darbo ir laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų laikymo sąlygas.

Ankstesnių auditų metu įvertinę Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų veiksmus įgyvendinant Laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategijoje patvirtintas priemones, susijusias su naujų įkalinimo įstaigų statyba ir perkėlimu, jau esamų įkalinimo įstaigų rekonstrukcija, Teisingumo ministerijai teikėme rekomendaciją įvertinti Laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategijos įgyvendinimo galimybes. Ministerijos iniciatyva buvo pakeisti strategijos priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimo terminai, todėl nuolat stebime Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų veiksmus, susijusius su naujų įkalinimo įstaigų statyba ir perkėlimu, jau esamų įkalinimo įstaigų rekonstrukcija.

Šio audito metu toliau vertiname Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų vykdomą investicijų projektų įgyvendinimo programą „Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų statinių statyba, rekonstravimas, renovavimas, kapitalinis remontas ir ilgalaikio turto įsigijimas“, kuria siekiama gerinti laisvės atėmimo vietų infrastruktūrą. Įgyvendinant šią investicijų programą, 2014 metais vykdyti 7 investicijų projektai, jiems panaudota 8 853,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Audito metu vertinti trys investicijų projektai: „Laisvės atėmimo vietų ligoninės perkėlimas į Pravieniškių gydymo ir pataisos namus“, „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“ ir „Radijo ryšio blokavimo sistemos diegimas įkalinimo įstaigose“. Pastebėjimus teikiame dėl investicijų projektams „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“ ir „Radijo ryšio blokavimo sistemos diegimas įkalinimo įstaigose“ skirtų lėšų panaudojimo.

²⁸ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008-04-29 įsakymu Nr. V-338 patvirtintas Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašas, 13.2 p.

2.3.2.1. Investicijų projekto „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“ vykdymas

Kalėjimų departamentas ir jam pavaldi įstaiga Laisvės atėmimo vietų ligoninė 2014 metais pradėjo įgyvendinti naują investicijų projektą „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“. Jam įgyvendinti iki 2018 metų numatyta panaudoti 19 883 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. 2014 metais investicijų projektui vykdyti panaudota 2 477 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. 2014 metais buvo įsigytos techninio projekto korektūros paslaugos, statinio kapitalinio remonto darbai, baldai, atliekami statinio kapitalinio remonto darbai.

Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstrukcijos techninis projektas buvo parengtas 2008 metais, tačiau 2009–2013 metais neskyrus valstybės biudžeto asignavimų techniniame projekte numatyti darbai nebuvo atliekami. Kadangi 2014 metais parengtas techninis projektas neatitiko pasikeitusio statybos techninio reglamento ir higienos normų reikalavimų, todėl prieš pradedant statybos darbus buvo įsigytos projekto korektūros paslaugos. Tačiau ir patikslintas techninis projektas neatitiko pastato įrengimui ir planuojamiems atlikti darbams nustatytų reikalavimų. Dėl to vykdant statinio kapitalinio remonto (statybos) darbų rangos sutartį²⁹ dar kartą buvo atlikti statinio techninės dokumentacijos pakeitimai ir pasirašytas nevykdomų (keičiamų) darbų aktas³⁰. Šiuo aktu Laisvės atėmimo vietų ligoninė atsisakė sutartyje numatytų statinio kapitalinio remonto 310,1 tūkst. Lt vertės darbų, už kuriuos jau buvo sumokėta ir kurių dalis (129,3 tūkst. Lt vertės) jau buvo atlikta. Dėl to 2014 metų valstybės biudžeto asignavimai, skirti investicijų projektui įgyvendinti, buvo naudojami netaupiai ir neracionaliai.

Laisvės atėmimo vietų ligoninė įsigijo ligoninės statinių (pirties-skalbyklos ir baudos izoliatoriaus) techninio projekto dalių korektūros paslaugas už 39 tūkst. Lt be viešųjų pirkimų procedūrų, kaip nustato įstatymas³¹.

Laisvės atėmimo vietų ligoninės pastato – pirties-skalbyklos – techniniame projekte nurodoma, kad atliekamas statinio kapitalinis remontas. Laisvės atėmimo vietų ligoninė, atlikdama remontą, suplanavo ir iš investicijoms skirtų asignavimų įsigijo trumpalaikio turto (baldų) už 45 tūkst. Lt. Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėse³² nustatyta, kad valstybės lėšos baldams, kompiuteriams, buitinei technikai ir kitam ūkiniam inventoriui įsigyti, kai nevykdoma naujo statinio statyba arba statinio rekonstravimas, Valstybės investicijų programoje neplanuojamos. Taigi Laisvės atėmimo vietų ligoninė neteisingai planavo, investicijų programoje neteisingai nurodė ir panaudojo valstybės investicijų lėšas turtui, kurio įsigijimas nėra laikomas investavimu, įsigyti.

Šiuo metu Teisingumo ministerija atlieka tarnybinį tyrimą, ar investicijų projektui „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“ skirtų lėšų planavimas ir panaudojimas atitinka galiojančius teisės aktus.

Siekiant, kad valstybės biudžeto asignavimai, skirti investicijų projektams įgyvendinti, būtų naudojami pagal teisės aktus, taupiai ir racionaliai, rekomenduojame imtis priemonių, kurios

²⁹ 2014-10-24 sutartis Nr. 57-105.

³⁰ 2014-12-22 nevykdomų (keičiamų) darbų aktas Nr. 8-PR-2463.

³¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491.

³² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimu Nr. 478 patvirtintos Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklės, 6 p.

užtikrintų, kad:

- įgyvendinant investicijų projektus darbai ir paslaugos būtų įsigijami pagal Viešųjų pirkimų įstatymą;
- iš investicijų projektui skirtų asignavimų nebūtų įsigijamas trumpalaikis turtas;
- pastatų ir statinių kapitalinio remonto (rekonstrukcijos) darbai būtų įsigijami ir atliekami tik pagal techninius projektus atitinkančius pastatų įrengimams keliamus reikalavimus;
- užtikrinti, kad investicijų projektams skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami taupiai ir racionaliai.

2.3.2.2. Investicijų projekto „Radijo ryšio blokavimo sistemos diegimas įkalinimo įstaigose“ vykdymas

Nuo 2011 metų Kalėjimų departamentas įgyvendina investicijų projektą „Radijo ryšio blokavimo sistemos diegimas įkalinimo įstaigose“, kuriuo siekiama įdiegti mobiliojo radijo ryšio blokavimo sistemą, kad būtų geriau palaikoma viešojo tvarka įkalinimo įstaigose ir užtikrintas Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso nuostatų įgyvendinimas. Investicijų projektui įgyvendinti iki 2014-12-31 panaudota 1 534,5 tūkst. Lt, tačiau radijo ryšio blokavimo įrangą nė vienoje laisvės atėmimo vietų įstaigoje nebuvo įdiegta.

Ankstesnių auditų metu įvertinę radijo ryšio blokavimo sistemos diegimo įkalinimo įstaigose eigą nustatėme, kad įrangą nė vienoje laisvės atėmimo vietų įstaigoje neįdiegta, todėl Kalėjimų departamentui pavaldžios įstaigos, siekdamos užtikrinti radijo ryšio blokavimą laisvės atėmimo vietų teritorijose, įsigijo pasyvaus budėjimo režimu dirbančią radijo ryšio blokavimo įrangą, kuri dėl įkalinimo įstaigų teritorijų ploto ir statinių konstrukcijų technologškai nepajėgi blokuoti mobiliojo radijo ryšio. Kadangi radijo ryšio blokavimo sistemos įdiegimas įkalinimo įstaigose prisidėtų prie visuomenės saugumo didinimo, šio audito metu toliau vertiname investicijų projektui skirtų lėšų panaudojimą ir atliekamus darbus.

Kalėjimų departamentas pagal 2013-12-27 sutartį³³ įsigijo radijo ryšio blokavimo įrangą, jos diegimo, priežiūros ir remonto garantiniu laikotarpiu darbus Alytaus pataisos namuose. Atliekant sutartyje numatytus darbus, Kalėjimų departamentas neužtikrino, kad pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustatytos sąlygos nebūtų keičiamos, nes tiekėjas sutarčiai vykdyti pasitelkė subtiekęją. Pirkimo dokumentuose buvo nurodyta, kad tiekėjas, teikdamas bendrą pasiūlymą su ūkio subjektų grupe ar naudodamasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, tai turi nurodyti pirkimo pasiūlyme ir pateikti dokumentus, įrodančius, kad kiti ūkio subjektai atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Tiekėjo pateiktame pasiūlyme ir sudarytoje sutartyje nurodyta, kad visus įsipareigojimus vykdys pats tiekėjas, tačiau vykdant sutartį faktiškai dalį darbų atliko pirkimo dokumentuose ir sutartyje nenurodytas subjektas. Kadangi kitas subjektas, vykdydamas sutartį, aktyviai atliko dalį darbų, jis turėjo būti pripažintas subtiekiu ar partneriu ir pavišintas teikiant pasiūlymą. Be to, pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintas rekomendacijas³⁴ subtiekių pasitelkimas jau sudarius viešojo pirkimo sutartį laikytinas esminiu sutarties pakeitimu, nes sutartyje draudžiama keisti pirkimo sutarties sąlygas. Taigi Kalėjimų departamentas neužtikrino, kad būtų laikomasi įstatyme³⁵ nustatytų reikalavimų.

³³ 2013-12-27 sutartis Nr. ST-73.

³⁴ Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2009-05-05 įsakymu Nr. 1S-43 patvirtintos Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos, 15.6 p.

³⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491, 18 str. 8 d.

Įvertinę radijo ryšio blokavimo įrangos diegimo darbų eigą Alytaus pataisos namuose, Kalėjų departamentui rekomenduojame imtis priemonių, kad radijo ryšio blokavimo įrangos diegimo darbai Alytaus pataisos namuose būtų atliekami pagal sutartyje ir pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas, ir užtikrinti, kad kitose įstaigose atliekant mobiliojo radijo ryšio diegimo darbus nebūtų pasitelkiami sutartyse ir pirkimo dokumentuose nenurodyti subteikėjai.

2.3.3. Tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuoma

Kalėjų departamento statutas³⁶ nustato departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų teisinę padėtį, specialias priemonių į tarnybą, tarnybos atlikimo, atsakomybės ir kitas su tarnybos ypatumais susijusias sąlygas. Statute nurodyta, kad pareigūnams gali būti suteikiamos socialinės garantijos, susijusios su socialinių išmokų (pašalpų) skyrimu, atostogų trukmės nustatymu, gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidų kompensavimu.

Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos patikėjimo teise valdo 8 tarnybinius butus (tarnybines gyvenamąsias patalpas). Pagal tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis šie butai skirti įstaigose dirbantiems pareigūnams.

2014 metais Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos – Vilniaus pataisos namai ir Laisvės atėmimo vietų ligoninė – skyrė jų įstaigose dirbantiems pareigūnams tris tarnybinius butus (Vilniaus pataisos namai – vienam pareigūnui, Laisvės atėmimo vietų ligoninė – dviem). Statute³⁷ nurodyta, kad pareigūnui, kuris paskyrimo vietoje arba laikino perkėlimo eiti kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietoje neturi gyvenamosios patalpos, kompensuojamos gyvenamosios patalpos nuomos išlaidos. Nei statute, nei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiose Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų veiklą, nenurodyta, kad pareigūnams, paskyrimo vietoje neturintiems gyvenamosios patalpos, gali būti suteikiamos tarnybinės gyvenamosios patalpos. Taigi Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos, pareigūnams skyrusios tarnybinius butus, suteikė teisės aktuose nenumatytą socialinę garantiją.

Kad pareigūnams būtų suteikiamos tik teisės aktuose nustatytos socialinės garantijos, Kalėjų departamentui rekomendavome spręsti klausimą dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų (tarnybinių butų).

2.3.4. Mokėjimas už darbą darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Kalėjų departamentui pavaldžios probacijos tarnybos (toliau – tarnybos) vykdo viešojo administravimo funkciją³⁸. Teisės aktai³⁹ viešąjį administravimą apibrėžia kaip įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojamą viešojo administravimo subjektų veiklą, skirtą įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimą, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolę, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimą, viešųjų paslaugų teikimo administravimą ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimą. Pagal nuostatus⁴⁰ tarnybų paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką vykdant probaciją, taikant viešųjų darbų ir laisvės apribojimo bausmes, baudžiamojo ir auklėjamojo poveikio priemones.

³⁶ Lietuvos Respublikos tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto patvirtinimo įstatymas, 2000-04-18 Nr. VIII-1631, 1 str.

³⁷ Ten pat, 50 str.

³⁸ Lietuvos Respublikos probacijos įstatymas, 2011-12-22 Nr. XI-1860, 5 str.; Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012-05-09 įsakymu Nr. 1R-134 patvirtinti tarnybų nuostatai, 1 p.

³⁹ Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas, 1999-01-14 Nr. VIII-1029, 2 str. 1 d.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012-05-09 įsakymu Nr. 1R-134 patvirtinti tarnybų nuostatai, 1, 7, 8 p.

Kadangi tarnybos vykdo viešojo administravimo funkciją – įgyvendina su probacija susijusius įstatymus ir kitus teisės aktus, todėl šių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, mokėjimo už darbą tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybės nutarimu⁴¹ patvirtintas 4 priedas, reglamentuojantis vyriausybės kanceliarijos, ministerijų, vyriausybės įstaigų, kitų institucijų ar įstaigų, atliekančių viešąjį administravimą, savivaldybių darbuotojų, nepriskiriamų valstybės tarnautojų kategorijai, tarnybinių atlyginimų nustatymą.

Probacijos tarnybos vyriausiesiems buhalteriams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokestį nustatė taikydamos nutarimo 1, o ne 4 priede nustatytus tarnybinio atlyginimo koeficientus. Dėl neteisingai nustatytų tarnybinio atlyginimo koeficientų vyriausiesiems buhalteriams, dirbantiems pagal darbo sutartis, apskaičiuotas ir išmokėtas 22,5 tūkst. Lt didesnis darbo užmokestis (įskaitant mokesčius) ir apskaičiuota 7 tūkst. Lt didesnė socialinio draudimo įmokų suma (žr. 5 priedą).

Siekdami, kad darbuotojams darbo užmokestis būtų mokamas laikantis teisės aktuose nustatytų tarnybinio atlyginimo koeficientų, Kalėjų departamentui rekomendavome užtikrinti, kad jam pavaldžiose įstaigose darbo užmokestis darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, būtų nustatomas pagal viešąjį administravimą vykdančioms įstaigoms taikomus koeficientus, ir imtis priemonių, kad permokėta darbo užmokesčio suma būtų grąžinta į valstybės biudžetą.

Kalėjų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos, įgyvendindamos baudžiamąją ir bausmių vykdymo politiką, neužtikrino, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami laikantis teisės aktų, taupiai ir racionaliai:

- Laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros tarnyboms viršijus leistinų sveikatos priežiūros specialistų etatų skaičiaus normatyvus, sveikatos priežiūros paslaugoms teikti panaudota 291,2 tūkst. Lt daugiau valstybės biudžeto asignavimų. Be to, nustatytas ne visų laisvės atėmimo vietų įstaigų galimas sveikatos priežiūros specialistų skaičius kaip nurodyta teisės aktuose.
- Laisvės atėmimo vietų įstaigų vadovai neužtikrino, kad jų vadovaujamose įstaigose būtų vertinama ir gerinama sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, nes įstaigose nebuvo atliekami vidaus medicininiai auditai.
- Modernizuojant laisvės atėmimo vietas, Kalėjų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos neužtikrino, kad laisvės atėmimo vietų statiniams atnaujinti skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami taupiai ir laikantis teisės aktų, nes atliekant kapitalinį remontą atsisakyta sutartyje numatytų 310,1 tūkst. Lt vertės darbų, už kuriuos jau buvo sumokėta ir kurių dalis (129,3 tūkst. Lt vertės) jau buvo atlikta, įsigyta 39 tūkst. Lt vertės darbų neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų, iš investicijoms skirtų asignavimų įsigyta trumpalaikio turto už 45 tūkst. Lt.
- Kalėjų departamentas, diegdamas radijo ryšio blokavimo sistemą, neužtikrino, kad pirkimo sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu nebūtų keičiamos, nes tiekėjas sutarčiai vykdyti pasitelkė subteikėją. Subjektas, kuris atliko dalį darbų, turėjo būti pripažintas subteikėju ar partneriu ir paviešintas teikiant pasiūlymą.
- Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos – Vilniaus pataisos namai ir Laisvės atėmimo vietų ligoninė, pareigūnams skirdamos tarnybinius butus ir su jais sudarydamos tarnybinių

⁴¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis, suteikė teisės aktuose neįtvirtintą socialinę garantiją.

- Kalėjų departamentui pavaldžios probacijos tarnybos vyriausiesiems buhalteriams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatė didesnius tarnybinio atlyginimo koeficientus, todėl apskaičiavo ir išmokėjo 22,5 tūkst. Lt didesnį darbo užmokestį (įskaitant mokesčius) ir apskaičiavo 7 tūkst. Lt daugiau socialinio draudimo įmokų.

4-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Sigita Gorovniova

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Rosita Griciūtė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2014-07-18 pavedimą Nr. P-40-5

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Rosita Griciūtė (grupės vadovė)

Rima Peškaitytė

Inga Norkevičiūtė-Birenė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Teisės aktai

1. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas.
3. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas.
4. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas.
5. Lietuvos Respublikos probacijos įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto patvirtinimo įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymas.
8. Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas.
9. Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymas.
10. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
11. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.
12. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas.
13. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas.
14. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
15. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
16. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimas Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“.
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“.

20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“.
21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1524 „Dėl valstybės materialiojo turto nuomos“.
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27. nutarimas Nr. 650 „Dėl Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-05 nutarimas Nr. 432 „Dėl Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“.
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-06-26 nutarimas 604 „Dėl nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“.
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-13 nutarimas Nr. 127 „Dėl finansinės paramos vartotojų asociacijos teikimo“.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-03-24 nutarimas Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-04-08 nutarimas Nr. 264 „Dėl suimtųjų ir nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmės, bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo organizavimo“.
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-01-09 nutarimas Nr. 14 „Dėl fiziologinių mitybos normų asmenims, laikomiems kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose, patvirtinimo“.
31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-09 nutarimas Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“.
32. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009-12-29 įsakymas Nr. 1R-415 „Dėl Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“.
33. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012-03-22 įsakymas Nr. 1R-90 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-13 nutarimo Nr. 127 „Dėl finansinės paramos vartotojų asociacijoms teikimo“ įgyvendinimo“.
34. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009-03-09 įsakymas Nr. V-195/1R-76 „Dėl Laisvės atėmimo vietose veikiančių asmens sveikatos priežiūros tarnybų struktūros, etatų skaičiaus ir darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

35. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003-04-22 įsakymas Nr. 119/V-235 „Dėl Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų etatų tipinių normatyvų patvirtinimo“.
36. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008-04-29 įsakymas Nr. V-338 „Dėl Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“.
37. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2002-09-23 įsakymas Nr. 253 „Dėl skiriamų maisto produktų vidutinių kiekių ir paros maitinimo išlaidų normų asmenims, laikomiems kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose, patvirtinimo“.
38. Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2006-05-02 įsakymas Nr. 4/07-117 „Dėl Asmenų, laikomų kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose, maitinimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“.
39. Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2012-04-24 įsakymas Nr. V-156 „Dėl Vaistinių preparatų ir medicinos prekių įsigijimo, laikymo ir įtraukimo į apskaitą laisvės atėmimo vietų įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“.
40. Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2010-01-28 įsakymas Nr. V-24 „Dėl Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų važiavimo išlaidų kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir maksimalaus važiavimo išlaidų kompensacijos dydžio nustatymo“.
41. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2009-05-05 įsakymas Nr. 1S-43 „Dėl Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų patvirtinimo“.
42. Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2011-07-20 įsakymas Nr. 201 „Dėl Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2011-05-31 įsakymo Nr. 153 „Dėl VTMT atliekamų tyrimų (ekspertizių) kainų patvirtinimo“ papildymo“.
43. Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2010-07-29 įsakymas Nr. 163 „Teismo medicinos eksperto pareigybės aprašymas“.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 2 priedas

Raštai dėl audito metu nustatytų pažeidimų

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Vilniaus apygardos probacijos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-06-10	S-(40-3866)-1054
2.	Kauno apygardos probacijos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-06-10	S-(40-3866)-1059
3.	Klaipėdos apygardos probacijos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-06-10	S-(40-3866)-1060
4.	Šiaulių apygardos probacijos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-06-10	S-(40-3866)-1061
5.	Panevėžio apygardos probacijos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-06-10	S-(40-3866)-1062
6.	Valstybinė teismo medicinos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-06-17	S-(40-3866)-1112
7.	Laisvės atėmimo vietų ligoninė	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-09	S-(40-3866)-1311
8.	Teisingumo ministerija	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-10	S-(40-3866)-1314
9.	Lukiškių tardymo izoliatorius-kalėjimas	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1483
10.	Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1484
11.	Kybartų pataisos namai	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1482
12.	Panevėžio pataisos namai	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1480
13.	Marijampolės pataisos namai	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1481
14.	Šiaulių tardymo izoliatorius	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1478
15.	Vilniaus pataisos namai	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1471
16.	Pravieniškių pataisos namai-atviroji kolonija	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1479
17.	Kauno tardymo izoliatorius	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1485
18.	Kalėjimų departamentas	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1486
19.	Alytaus pataisos namai	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-27	S-(40-3866)-1487

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
20.	Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-29	S-(40-3866)-1513
21.	Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos mokymo centras	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-29	S-(40-3866)-1516
22.	Centrinė hipotekos įstaiga	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-29	S-(40-3866)-1515
23.	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų	2015-07-29	S-(40-3866)-1522

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
3 priedas

Įstaigos darbuotojų pareigybių aprašymuose nurodytų funkcijų ir paslaugų techninės specifikacijos palyginimas

Sanitaro ir autopsijų technologo pareigybės aprašymuose nurodytos funkcijos	Pagal paslaugų sutartis perkamos paslaugos
Priima, išduoda ir registruoja į padalinį atvežamą ar išvežamą mirusįjį bei kartu su juo pristatytas vertybe (daiktinius įrodymus ir kt.).	Priimti, išduoti ir registruoti į skyrių atvežtą ar išvežamą iš skyriaus mirusįjį bei kartu su juo pristatytus dokumentus, vertybes (daiktinius įrodymus ir kt.).
Padeda iškelti ir įkelti mirusįjį atvežus į skyrių arba jį išvežant.	Padėti iškelti ir įkelti mirusįjį atvežus į skyrių ar išvežant iš jo.
Patalpina mirusįjį į šaldymo kamerą jį priėmus ir po atliktos autopsijos, jeigu nėra nurodyta kitaip.	Patalpinti mirusįjį į šaldymo kamerą jį priėmus ar po atliktos autopsijos, jeigu nebus nurodyta kitaip.
Paruošia darbo vietą autopsinėje, įrankius bei kitas priemones. Baigus darbą sutvarko darbo įrankius bei priemones (dezinfekuoja, nusašina), taip pat sutvarko visą darbo aplinką.	Paruošti darbo vietą autopsinėje ir įrankius bei kitas priemones, baigus darbą - sutvarkyti darbo įrankius bei priemones (dezinfekuoti, nusausinti), taip pat sutvarkyti visą darbo aplinką.
Atveža mirusįjį į autopsinę, perkelia ant stalo, eksperto nurodymu iškelia mirusįjį iš lavonmaišio, nurengia drabužius, ekspertui padeda juos apžiūrėti, paruošia drabužius ir kitus daiktus, buvusius su mirusiuoju, saugojimui ir išdavimui (paruošia džiovinimui, supakuoja, pažymi, registruoja).	Atvežti mirusįjį į autopsinę, perkelti ant stalo, eksperto nurodymu iškelti mirusįjį iš lavonmaišio, nurengti drabužius, ekspertui padėti juos apžiūrėti, paruošti drabužius ir kitus daiktus, buvusius su mirusiuoju, saugojimui ir išdavimui (paruošti džiovinimui, supakuoti, pažymėti, registruoti).
Mirusiojo tyrimo metu vykdo kitus eksperto nurodymus: padeda apžiūrėti mirusįjį išoriškai, fotografuojant, paimant mėginius, sužymint radinius ir kt.	Mirusiojo tyrimo metu vykdyti kitus eksperto nurodymus: padėti apžiūrėti mirusįjį išoriškai, fotografuojant, paimant mėginius, sužymint radinius ir kt.
Autopsijos metu, eksperto nurodymu ir jam kontroliuojant atidaro kūno ertmes, išima vidaus organų kompleksą, atlieka išilginius ir kitus minkštųjų audinių bei kaulų pjūvius, atidalina audinius arba padeda tai atlikti ekspertui.	Autopsijos metu, eksperto nurodymu ir jo kontrolėje atidaryti kūno ertmes, išimti vidaus organų kompleksą atlikti išilginius ir kitus minkštųjų audinių bei kaulų pjūvius, atidalinti audinius arba tai padėti atlikti ekspertui pačiam atliekančiam minėtus veiksmus.
Ištirus mirusįjį, jį tinkamai ir laiku sutvarko (išvalo vidaus ertmes nuo biologinių skysčių, tvarsliava užkamšo angas, vidaus organus sudeda į sandarų polietileno paketą (maišą), kurį patalpina į atvertą krūtinės-pilvo ertmę, susiūva autopsijos metu padarytus pjūvius, buvusias žaizdas, pagal technines galimybes maksimaliai užtikrina mirusiojo kūno kitus estetinio paruošimo mechaninius darbus, kūną nuplauna, dezinfekuoja, atlieka kitus mirusiojo paruošimo atidavimui technologinius procesus, jeigu tai numatyta ar pavedama.	Ištirus mirusįjį, jį tinkamai ir laiku sutvarkyti (išvalyti vidaus ertmes nuo biologinių skysčių, tvarsliava užkamšyti angas, vidaus organus sudėti į sandarų polietileno paketą (maišą), kurį patalpinti į atvertą krūtinės-pilvo ertmę, susiūti autopsijos metu padarytus pjūvius, buvusias žaizdas, pagal technines galimybes maksimaliai užtikrinti mirusiojo kūno kitus estetinio paruošimo mechaninius darbus, kūną nuplauti, dezinfekuoti, atlikti kitus mirusiojo paruošimo atidavimui technologinius procesus, jeigu tai buvo numatyta ar pavedama.

Sanitaro ir autopsijų technologo pareigybės aprašymuose nurodytos funkcijos	Pagal paslaugų sutartis perkamos paslaugos
Po autopsijos ir mirusiojo paruošimo išduoti, surenka autopsinėje esančias biologines ir kitas atliekas (panaudotas apsaugos priemonės, vienkartinės darbo priemonės ir kt.), paruošia jas utilizavimui (dezinfekuoja, supakuoja, išneša, paruošia tolesniam tvarkymui), išvalo šiukšlių dėžes, naudotą ir kitą biologine medžiaga autopsijos metu suterštą įrangą.	Po atliktos autopsijos ir mirusiojo paruošimo išdavimui, surinkti autopsinėje esančias biologines ir kitas atliekas (panaudotas apsaugos priemonės, vienkartinės darbo priemonės ir kt.), paruošti jas utilizavimui (dezinfekuoti, supakuoti, išnešti, paruošti tolesniam tvarkymui), išvalyti šiukšlių dėžes, autopsijos metu naudotą ir kitą biologine medžiaga suterštą įrangą.
Valo šaldymo kameras, transportavimo vežimėlius, palaiko švarą ir tvarką kitose darbo patalpose, ruošia ir padeda utilizuoti biologines atliekas.	Valyti šaldymo kameras, transportavimo vežimėlius, kitą įrangą, palaikyti švarą ir tvarką kitose darbo patalpose, ruošti ir padėti utilizuojant biologines atliekas.
Padeda teisėsaugos pareigūnams dirbant su mirusiais, juos daktiloskopuojant ir fotografuojant, išduodant daiktinius įrodymus, vykdant mirusiojo asmens atpažinimą ir kt.	Padėti teisėsaugos pareigūnams dirbant su mirusiais: juos daktiloskopuojant ir fotografuojant, išduodant daiktinius įrodymus, vykdant mirusiojo asmens atpažinimą ir kt.

Šaltinis – Valstybinė teismo medicinos tarnyba prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
4 priedas

Informacija apie sveikatos priežiūros tarnybų etatų neatitiktis tipiniams normatyvams

Nustatyti neatitikimai:

- pagal Normatyvus Vilniaus pataisos namuose galimas bendrosios praktikos slaugytojų etatų skaičius yra 5,5 (įskaitant vyr. slaugos administratoriaus etatą), tačiau įstaigoje buvo patvirtinti ir faktiškai užimti 7 bendrosios praktikos slaugytojų etatai ir 1 vyr. slaugos administratoriaus etatas;
- pagal Normatyvus Alytaus pataisos namuose galimas bendrosios praktikos slaugytojų etatų skaičius yra 7 (įskaitant vyr. slaugos administratoriaus etatą), tačiau įstaigoje buvo patvirtinti 10,5 bendrosios praktikos slaugytojų etatų iš kurių faktiškai užimti 9,5 etatai, o taip pat patvirtintas ir faktiškai užimtas 1 vyr. slaugos administratoriaus etatas. Be to, įstaigoje įsteigtas ir faktiškai užimtas 0,5 medicinos biologo etatas, nors Normatyvuose medicinos biologo pareigybė nenumatyta;
- pagal Normatyvus Kybartų pataisos namuose galimas bendrosios praktikos slaugytojų etatų skaičius yra 3, tačiau įstaigoje buvo patvirtinti ir faktiškai užimti 5 bendrosios praktikos slaugytojų etatai;
- pagal Normatyvus Kauno tardymo izoliatoriuje galimas gydytojo stomatologo etatų skaičius yra 0,5, tačiau įstaigoje buvo patvirtintas ir faktiškai užimtas 0,75 gydytojo stomatologo etatas;
- pagal Normatyvus Šiaulių tardymo izoliatoriuje galimas bendrosios praktikos ir/ar vidaus ligų gydytojų etatų skaičius yra 2, tačiau įstaigoje buvo patvirtinti ir faktiškai užimti 2,25 bendrosios praktikos ir/ar vidaus ligų gydytojų etatai. Be to, įstaigoje įsteigtas ir faktiškai užimtas 0,5 etato gydytojo pulmonologo etatas, nors Normatyvuose gydytojo pulmonologo pareigybė nenumatyta.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 5 priedas

Kalėjimų departamentui pavaldžių probacijos tarnybų apskaičiuotas ir
 išmokėtas didesnis darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos

Įstaiga	Įsakymo dėl tarnybinio atlyginimo koeficiento nustatymo data ir numeris	Apskaičiuota didesnė darbo užmokesčio suma (įskaitant mokesčius), Lt	Apskaičiuota didesnė socialinio draudimo įmokų suma, Lt
Šiaulių apygardos probacijos tarnyba	2013-09-30 Nr. 136	4428,47	1371,94
Kauno apygardos probacijos tarnyba	2013-11-13 Nr. V-98	3139,67	972,65
Panevėžio apygardos probacijos tarnyba	2013-10-01 Nr. 01/2-75	4516,42	1399,16
Vilniaus apygardos probacijos tarnyba	2013-10-01 Nr. TO-106	5304,35	1643,29
Klaipėdos apygardos probacijos tarnyba	2013-12-23 Nr. 4-86	5129,45	1578,32
	Iš viso	22518,36	6965,36

Šaltinis – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio apygardų probacijos tarnybos

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 6 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.	Priimti teisės aktus reglamentuojančius taikinamojo tarpininkavimo organizavimą ir administravimą, kurie užtikrintų, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba būtų teikiama, remiantis taikaus ginčų sprendimo prioriteto principu.	Teisingumo ministerija	Parengti ir priimti Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nuostatas dėl taikinamojo tarpininkavimo įgyvendinančius teisės aktus.	2016-01-01
2.	Inicijuoti, kad būtų nustatytas visų Lietuvoje veikiančių laisvės atėmimo vietų įstaigų rūšių galimas sveikatos priežiūros tarnybų etatų skaičiaus normatyvas.	Teisingumo ministerija	Kartu su Sveikatos apsaugos ministerija įvertinti Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų etatų tipinius normatyvus, patvirtintus teisingumo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. 119/V-235, ir patikslinti šiuos normatyvus, atsižvelgiant į audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas.	2016-07-01
3.	Laisvės atėmimo vietų įstaigose organizuojant sveikatos priežiūros paslaugų teikimą imtis priemonių, kad laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių specialistų skaičius neviršytų teisės aktuose nustatytų normatyvų ir būtų atliekamas sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimas pagal procedūras, numatytas sveikatos priežiūros tarnybų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.	Kalėjimų departamentas	Parengti pasiūlymus sveikatos priežiūros tarnybų tipinių etatų normatyvų teisės akto pakeitimo projektui ir pateikti Teisingumo ministerijai.	2015-08-31

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
4.	Kontroliuoti laisvės atėmimo vietų įstaigų modernizavimui skiriamų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą ir užtikrinti, kad: 1. darbai ir paslaugos būtų perkami pagal Viešųjų pirkimų įstatymą; 2. iš investicijų projektams skirtų asignavimų nebūtų perkamas trumpalaikis turtas; 3. pastatų ir statinių kapitalinio remonto/rekonstrukcijos darbai būtų perkami ir vykdomi tik pagal techninius projektus atitinkančius pastatų įrengimams keliamus reikalavimus; 4. investicijų projektams skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami taupiai ir racionaliai.	Kalėjų departamentas	Atlikti Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų vykdytų viešųjų pirkimų procedūrų patikrinimus. Atnaujinti Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos investicijų projektų rengimo ir teikimo tvarkos aprašą. Kalėjų departamente atliekamas tarnybinis patikrinimas dėl LAVL pastatų remonto darbų viešojo pirkimo ir šios įstaigos darbuotojų galimų tarnybinių nusižengimų iki bus priimtas Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimas (tarnybinis patikrinimas pradėtas Kalėjų departamento direktoriaus 2015-03-04 įsakymu Nr. V-102 (sudaryta komisija), kuris šiuo metu yra sustabdytas Kalėjų departamento direktoriaus 2015-04-15 įsakymu Nr. V-154).	2 kartus per metus. 2015-08-31
5.	Imtis priemonių, kad radijo ryšio blokavimo įrangos diegimo darbai Alytaus pataisos namuose būtų vykdomi pagal sutartyje ir pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas ir užtikrinti, kad kituose įstaigose atliekant mobiliojo radijo ryšio diegimo darbus nebūtų pasitelkiami sutartyse ir pirkimo dokumentuose nenumatyti subtiekiejai.	Kalėjų departamentas	Priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikta.	
6.	Spręsti klausimą dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų (tarnybinių butų).	Kalėjų departamentas	Kontroliuoti visus pavaldžių įstaigų valdomus tarnybinius butus ir jeigu tarnybiniuose butuose gyvenantys asmenys, nėra šios sistemos darbuotojai, imtis procedūrų perduoti šiuos butus VĮ „Turto bankas“.	2015-10-01

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
7.	Užtikrinti, kad Kalėjų departamentui pavaldžiose įstaigose darbo užmokestis darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, būtų nustatomas pagal koeficientus, taikomus įstaigoms, vykdančioms viešąjį administravimą, ir imtis priemonių, kad permokėta darbo užmokesčio suma būtų grąžinta į valstybės biudžetą.	Kalėjų departamentas	Kalėjų departamentas, gavęs Valstybės kontrolės 2014 metų finansinio (teisėtumo) audito ataskaitą, pavaldžioms probacijos tarnyboms, kurių vyriausiesiems buhalteriams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo nustatyti didesni tarnybinio atlyginimo koeficientai, išmokėtos didesnės darbo užmokesčio sumos, įpareigos šių įstaigų vadovus imtis priemonių, kad permokėta darbo užmokesčio suma būtų grąžinta į valstybės biudžetą.	2015-09-01
Rekomendacijos raštuose				
8.	Užtikrinti, kad ekspertizės (tyrimus) atliktų tik Valstybinės teismo medicinos tarnybos darbuotojai ir inicijuoti sutarčių, pagal kurias perkamos Tarnybai priskirtų funkcijų vykdymo paslaugos, nutraukimą.	Valstybinė teismo medicinos tarnyba	Priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikta.	
9.	Patvirtinti tik teisės aktuose, reglamentuojančiuose Valstybinės teismo medicinos tarnybos veiklą ir ekspertizę (tyrimų) atlikimą, numatytų ekspertizę (tyrimų) ar paslaugų teikimą ir neteikti žmogaus palaiką aprangimo ir įdėjimo į karstą paslaugos.	Valstybinė teismo medicinos tarnyba	Priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikta.	
10.	Užtikrinti, kad į teismo medicinos eksperto pareigas priimti asmenys atitiktų teismo ekspertams keliamus reikalavimus.	Valstybinė teismo medicinos tarnyba	Pakoreguoti Teismo medicinos eksperto pareigybės aprašymą.	2015-08-01
11.	Nustatyti Sveikatos priežiūros tarnybos etatų skaičių, laikantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003-04-22 įsakymu Nr. 119/V-235 patvirtintų Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų sveikatos priežiūros tarnybų etatų tipinių normatyvų.	Vilniaus, Kybartų, Alytaus pataisos namai, Kauno, Šiaulių tardymo izoliatorius	Teisingumo ministerija ir Kalėjų departamentas rengia naujus Sveikatos priežiūros tarnybos tipinius normatyvus. Patvirtinus naujus normatyvus Sveikatos priežiūros tarnybos etatai bus peržiūrėti.	2016-07-01

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
12.	Užtikrinti, kad būtų atliekamas sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimas.	Lukiškių tardymo izoliatorius-kalėjimas, Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai, Kybartų, Panevėžio, Marijampolės, Vilniaus, Alytaus pataisos namai, Pravieniškių pataisos namai-atviroji kolonija, Šiaulių tardymo izoliatorius	Imtis priemonių, kurios užtikrintų, kad būtų atliekamas sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimas: inicijuoti, kad Sveikatos priežiūros tarnybų etatų tipiniuose normatyvuose būtų numatyta vidaus medicininio auditoriaus pareigybė, pasitelkus kitų įstaigų sveikatos priežiūros specialistus suformuoti ir atlikti vidaus medicininis auditus, patvirtinti ir pagal patvirtintus planus vykdyti vidaus medicininio audito veiklą.	2016-07-01
13.	Užtikrinti, kad investicijų projektui „Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių padalinio pastatų ir statinių rekonstravimas“ skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami taupiai ir racionaliai.	Laisvės atėmimo vietų ligoninė	Laisvės atėmimo vietų ligoninė, vadovaudamasi 2014-10-24 sutarties Nr. 57-105 5.17. punktu, pareikalavo iš Rangovo prisiimti visą atsakomybę už atliktus darbus ir savo rizika bei sąskaita ištaisyti neatitikimus pagal parengto techninio projekto Laidos A spendinius.	Nuolatinis vykdymas
14.	Imtis priemonių, kad įgyvendinant investicijų projektus darbai ir paslaugos būtų perkami pagal Viešųjų pirkimų įstatymą.	Laisvės atėmimo vietų ligoninė	Laisvės atėmimo vietų ligoninės direktoriaus įsakymu patvirtintos Laisvės atėmimo vietų ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės taisyklės, kuriose užtikrinta, kad prekės, paslaugos ir darbai būtų perkami pagal Viešųjų pirkimų įstatymą atlikus visas viešųjų pirkimų procedūras. Administracijos reikalų skyrius su šiuo įsakymu pasirašytinai supažindino Laisvės atėmimo vietų ligoninės direktoriaus pavaduotojus, struktūrinių padalinių vadovus, o administracinių padalinių vadovai įpareigoti su šiuo įsakymu supažindinti vadovaujamo padalinio darbuotojus.	Nuolatinis vykdymas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
15.	Užtikrinti, kad iš investicijų projektui skirtų asignavimų, kai atliekami statinių kapitalinio remonto darbai, nebūtų perkamas trumpalaikis turtas.	Laisvės atėmimo vietų ligoninė	Neįsigyti trumpalaikio turto iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų investicijoms, kai atliekami statinio kapitalinio remonto darbai.	Nuolatinis vykdymas
16.	Spręsti klausimą dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų (tarnybinių butų).	Laisvės atėmimo vietų ligoninė, Vilniaus pataisos namai	Dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų perdavimo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, ir/ar galimybės keisti būtinus teisės aktus kreiptis į Kalėjimų departamentą.	2015-10-01
17.	Vyriausiajai buhalterei tarnybinio atlyginimo koeficientą nustatyti laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų ir imtis priemonių, kad permokėta darbo užmokesčio suma būtų grąžinta į valstybės biudžetą.	Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių apygardų probacijos tarnybos	Gavus Valstybės kontrolės 2014 metų finansinio (teisėtumo) audito ataskaitą, probacijos tarnybos, suderinusios su Kalėjimų departamentu, spres klausimą dėl darbo užmokesčio nustatymo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.	2015-09-01
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais; už Teisingumo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų rekomendacijų įgyvendinimą – Finansų skyriaus vedėja Genė Švogžlienė; už Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų rekomendacijų įgyvendinimą – vyriausiasis patarėjas Arnoldas Masalskis ir Biudžeto planavimo skyriaus vedėja Jurgita Žilienė.				